

Deltaprogramma | Kust

Nieuwsbrief

Jaargang 2 | Nummer 2 | juni 2011

Inhoud

In gesprek met Michiel van Haersma Buma | Ateliers van Deltaprogramma Kust | Ondertekening Nationaal Kader Kust | Studenten TU Delft aan de slag met Kust | Verslag brede bijeenkomst | Column

In gesprek met Michiel van Haersma Buma, plv. voorzitter van de Stuurgroep Kust

Michiel van Haersma Buma is plaatsvervangend voorzitter van de Regionale Bestuurlijke Stuurgroep van het Deltaprogramma Kust. Hij heeft zitting in de stuurgroep als vertegenwoordiger van de Unie van Waterschappen en is dijkgraaf van het Hoogheemraadschap Delfland.

“Voor het eerst bekijken we de kust als één geheel. Dat is te beschouwen als pure winst.”

Michiel van Haersma Buma heeft inmiddels vele jaren ervaring in overleggen en bestuurskamers. Het wil dus wat zeggen als hij beweert dat de Regionale Bestuurlijke stuurgroep van het Deltaprogramma Kust een prettig en voortvarend werkende groep is. “Deze stuurgroep weet steeds goede voortgang te maken. De ambtelijke ondersteuning met inhoudelijk stevige stukken is goed. De structuur in het overleg zorgt voor een vruchtbare samenwerking waarbij veel kennis gedeeld wordt. Dat mag de

scheidend voorzitter Rinske Kruisinga mede op haar conto schrijven.”

Hoewel er in afgelopen decennia het nodige overleg plaatsvond tussen de verschillende bij de kust betrokken overheden en de rijksdiensten, heeft de samenwerking in het Deltaprogramma Kust volgens Van Haersma Buma een nieuwe dimensie aan dat overleg gegeven. “De kust is nu niet meer opgedeeld in verschillende stukjes, maar wordt van de Dollard tot Cadzand als een geheel beschouwd. Een werkbezoek in Zeeland bij het stuurgroep lid aldaar levert veel nieuwe inzichten op voor andere regio's die zich eerst voornamelijk beperkten tot 'hun' deel van de kust.”

Voor de waterschappen is de vertegenwoordiging in de stuurgroep Kust in de persoon van Van Haersma Buma van groot belang. De waterschappen gaan financieel meer bijdragen aan de kustbescherming. Daarnaast zijn zij vergunningverlener voor tal van activiteiten. Een goede afstemming met andere overheden in de stuurgroep is daarom noodzakelijk. “Natuurlijk vond er op lokaal gebied, tussen waterschappen en gemeenten bijvoorbeeld, al veel overleg plaats. In de stuurgroep vindt echter op een vanzelfsprekende manier meer overleg tussen de verschillende koepels plaats, zoals tussen VNG, het Interprovinciaal Overleg en Unie van Waterschappen. Het gespreksonderwerp is dan de hele kust, bekeken over een langere termijn. Dat is ingewikkeld, maar het leidt ook tot nieuwe inzichten.”

De grootste - lopende - opgave op de kortere termijn is de aanpak van de zwakke schakels in de kust. Door de scope die het Deltaprogramma heeft, worden die zwakke schakels echter niet op

zichzelf aangepakt. Zo gaan stedelijke ontwikkeling en veiligheid, zoals bij de aanpak van de boulevard in Scheveningen, dankzij de integrale aanpak van het programma hand in hand. Van Haersma Buma: "Veiligheid is niet los te zien van de ontwikkeling van het klimaat. Tegelijkertijd hebben we de opgave onze stedelijke regio's aantrekkelijk te houden. Dat wordt in het deltaprogramma Kust allemaal bij elkaar gebracht en is ook het uitgangspunt van de regionale bestuurlijke stuurgroep. De aanpak van de hele kust heeft daarmee een stevige impuls gekregen."

Ateliers Deltaprogramma Kust

De ontwerpateliers vormen voor Deltaprogramma Kust belangrijke instrumenten om kennis te delen en te vergaren.

De website Atelier Kustkwaliteit ging online:

www.atelierkustkwaliteit.nl.

Ook vonden de atelierdagen met de thema's 'Stad aan Zee' en 'Zandige Waddenkust' plaats.

Atelier Kustkwaliteit

Het Atelier Kustkwaliteit is opgezet als platform waar de kennis van bestuurders en instituten samenkomt met praktijkervaring door middel van ontwerp-opgaven voor de lange termijn. Het atelier is bedoeld om bestaand materiaal en bestaande kennis slim te benutten en uit te wisselen. Een 'werkboek kustkwaliteit' waarin condities zijn gedestilleerd voor het ontwikkelen van de ruimtelijke kwaliteit van de kust, is het beoogde eindresultaat.

Het Atelier Kustkwaliteit is een initiatief van de TU Delft, de Provinciale Adviseurs Ruimtelijke Kwaliteit van Noord- en Zuid-Holland, de gemeente Den Haag en het Deltaprogramma Kust. Het wordt ondersteund door een programmasubsidie van het Stimuleringsfonds voor Architectuur.

De dagelijkse bemanning van het Atelier Kustkwaliteit wordt gevormd door atelierleider Jandirk Hoekstra (H+N+S Landschap) en door een equipe bestaande uit de 3 ontwerpers en onderzoekers Inge Kersten (Junior Landschapsarchitect), Marten Hillen (Waterbouwkundige, Royal Haskoning) Dorrieth Dijkzeul (Stedenbouwkundige, Deltaprogramma Kust).

Atelier Kustkwaliteit concentreert zich rond 4 projecten, die in het werkplan 2010 zijn geformuleerd:

project 1: De stad aan zee en de toekomst van de verharde zeewering

project 2: Veel voorkomende kustdoorsneden en hun toekomstperspectief

project 3: Versterking karakteristiek & profiel van kustplaatsen

project 4: De toekomst van het 'stille' kustlandschap; ecologie, landschap en betreedbaarheid van de veranderende duinlandschappen

Uitgebreide beschrijving van de projecten is te vinden in het Werkplan 2010 op de website van Atelier Kustkwaliteit. Elk project neemt ongeveer driekwart jaar in beslag, waarbij er bijeenkomsten, ontwerpateliers en exposities worden georganiseerd.

Bachelor- en masterstudenten Bouwkunde en Civiele Techniek van de TU Delft voeren onderzoeks- en ontwerpwerk uit voor Atelier Kustkwaliteit. In september 2011 zal een groep van 80 masterstudenten Stedenbouw zich buigen over de problematiek van een aantal Nederlandse kustplaatsen, waaronder Den Helder en Vlissingen.

Het totaal aan resultaten wordt door de Initiatiefgroep geëvalueerd in de loop van 2011, zodat een nieuw werkplan voor 2012 gemaakt kan worden als input voor de Nationale Visie Kustontwikkeling en ter completering van het Werkboek Kustkwaliteit.

Atelier Zandige Waddenkust

Op 27 april vond in de Frysian Yacht Club het Atelier Zandige Waddenkust plaats, georganiseerd door de deelprogramma's Kust en Waddengebied in samenwerking met de Provincie Fryslân en de VAST (de samenwerkende Waddeneilanden). In Harlingen kwamen zo'n 30 betrokkenen samen van provincies, eilandgemeenten, RWS, waterschappen, Staatsbosbeheer, Deltares en van de Rijksuniversiteit Groningen na te denken over de waddenkust. Het atelier levert input voor de Nationale Visie Kust en de Visie Zandige Kust Fryslân.

- De dag was opgebouwd uit blokken theorie, een scenariodeel en schetswerk in vier groepen:
- *Morfologie van de Waddenkust & Veiligheidsmaatregelen* onder leiding van Albert Oost (Deltares)
- *Ruimtelijke opgave van de Waddeneilanden* onder leiding van Albert-Jan Zijlstra (VAST)
- *Ecologie van de Waddenkust* onder leiding van Evert Jan Lammers (Staatsbosbeheer)
- *Lange termijn-scenario's voor de Wadden* onder leiding van Jannemarie de Jonge (WING)

Tijdens de schetssessies kreeg elke groep een eiland toegewezen: Schiermonnikoog, Terschelling en Ameland. Per eiland werd bekeken hoe de veiligheid en kwaliteit van de zandige kust samen kunnen gaan. Er leek bij de groepen tamelijk veel overeenstemming te zijn over de kwaliteiten van de eilanden: Rust, ruimte, natuur en authenticiteit. De discussie ontstond pas als het ging om de 'flexibele delen'- de stukken van de eilanden die niet beschermd hoeven te worden. Hoeveel dynamiek is hier gewenst en blijft de veiligheid dan wel gegarandeerd? Het gaat dan niet alleen om veiligheid van de woongebieden, maar ook om de bescherming van natuur en recreatiemogelijkheden. Het is volgens de werkgroepen uitermate belangrijk voor het draagvlak om de eilanders vroeg te betrekken bij de ontwikkeling van beleid.

Behalve de problematiek en kansen van elk eiland op zich, waar de groepen zich voornamelijk op concentreerden, is het belangrijk om de Wadden als geheel te bekijken. Hier liggen ook kansen voor de vasteland-kant van de Wadden. Door op de schaal van het totale waddengebied te kijken, hoeft het natuurlijk systeem en het toeristisch product minder gefixeerd te worden.

Wisselingen in de samenstelling van de stuurgroep

De regionale Bestuurlijke Stuurgroep van het Deelprogramma Kust kent enkele wijzigingen in samenstelling. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordiging van de kustprovincies (Fryslân, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland), kustwaterschappen, kustgemeenten, Rijkswaterstaat, het ministerie van Infrastructuur en Milieu en een lid van de staf Deltacommissaris is toegevoegd.

Voorzitter is de provincie Noord-Holland. Voormalig voorzitter Rinske Kruisinga wordt opgevolgd door de in Amsterdam woonachtige Joke Geldhof, gedeputeerde Water en Wonen (D66), in de provincie Noord-Holland.

Joke Geldhof

Sjoerd Heijning

Vanuit de provincie Zeeland neemt Sjoerd Heijning zitting in de stuurgroep. Hij is sinds april gedeputeerde (VVD) van de provincie Zeeland en heeft onder meer Water en Ruimtelijke Ontwikkeling in zijn portefeuille.

De overige leden van de stuurgroep zijn

- Michiel van Haersma Buma, dijkgraaf Hoogheemraadschap Delfland (plv. voorzitter)
- Jos Wienen, burgemeester van Katwijk
- Roel Feringa, DG Water, directeur, ministerie Infrastructuur en Milieu
- Marco Zeeman, directeur Watersystemen, Rijkswaterstaat/Directie Noordzee, beheerder namens RWS

Kort Kustnieuws

Gastcollege Deltaprogramma Kust aan de TU Delft

Aan de TU in Delft bogen zo'n 120 tot 150 bachelor-studenten Technische Bestuurskunde zich op 19 april over het onderwerp Deltaprogramma Kust. Yigall Schilp van het Deelprogramma Kust verzorgde een gastcollege ter introductie van het onderwerp. Het gastcollege heeft naast een informerende functie tot doel om studenten te enthousiasmeren voor het onderwerp en een doorkijkje te bieden naar een eventuele latere werkpraktijk. Het belang van de integrale opgave van waterveiligheid en ruimtelijke ontwikkeling stonden centraal. Studenten werd ook een inkijkje geboden in de complexe omgeving van stakeholders waarin het Deltaprogramma Kust werkt.

Ondertekening Nationaal Kader Kust

Staatsecretaris Atsma van Infrastructuur en Milieu zette op 9 maart 2011 zijn handtekening onder het Nationaal Kader Kust, bedoeld om de kust langdurig mooi en veilig te houden. Het zijn de spelregels waarmee provincies, in samenwerking met gemeenten, waterschappen en maatschappelijke partijen aan de slag gaan om hun lange termijn visie voor de kustontwikkeling te formuleren.

Het Nationaal Kader Kust biedt een toolbox met instrumenten en methoden die de provincies helpen om lange termijn beleid vorm te geven. In scenario's worden lijnen getrokken naar een verre toekomst, die het straks mogelijk maken om de provinciale plannen te integreren in nationale plannen. Met de handtekening van Staatssecretaris Atsma komt de lange termijn weer een stuk dichterbij.

Verslag brede bijeenkomst beschikbaar

Het verslag van de brede bijeenkomst die is gehouden op 10 februari in Rotterdam is online beschikbaar op www.delta-programmakust.nl.

Column

Kustverbreding

Ook Lisa heeft jullie concept Nationaal Kader Kust mogen lezen. Nou, het leest als een jongensboek, hoor. Vooral de ontknoping vond ik erg verrassend. Komt Veerman met het visionaire idee om de kust een kilometer breder te maken. Denken de mensen bij 'het Rijk': "Oei, daar moeten we voorzichtig mee omgaan. Dat willen natuurlijk al die kustgemeenten en -provincies. Voor we op kosten gejaagd worden zullen we maar eerst eens een haalbaarheidsstudie doen. En weet je wat, voordat we dat doen stellen we eerst maar eens een strak kader op en dat moet het kabinet maar vaststellen." En wat blijkt; nu de jongens en meisjes van 'het Rijk' in gesprek komen met de provincies, blijkt helemaal niemand het te willen! Nou vraag ik u, is dat even een mooi voorbeeld van elkaar lekker bezig houden? Nog een geluk dat het nu boven tafel komt. Voor hetzelfde geld was er nog een paar jaar studie en discussie aan gewijd.

Maar één vraag blijft bij mij hangen. Wie heeft het bij Veerman ingefluisterd? Wie zag of ziet daar grootse perspectieven? Alsjeblieft, als je dit leest, meld je. Dat kan helemaal discreet bij Lisa: Lisa.kust@telfort.nl. Ik zal het geheel vertrouwelijk behandelen. En alleen als je dat goed vindt, kom ik er hier op terug.

Lisa

Wilt u reageren op deze nieuwsbrief:
rachida.talhi@minvenw.nl

Dit is een uitgave van het

Deltaprogramma | Kust

Postbus 90653 | 2509 LR Den Haag
www.delta-programma.nl

juni 2011